

Prinsjesdag 2025

Belastingpakket 2026 aangenomen door Tweede Kamer

2-12-2025 | Door Bernd Heijnen en Kees van Oostwaard,
beiden werkzaam bij Fiscale Zaken Athora Netherlands

Door de verkiezingen later dan gebruikelijk heeft de Tweede Kamer op 27 november ingestemd met de belastingplannen voor 2026. Met een nieuwe samenstelling van de Tweede Kamer en een demissionair kabinet is het eindresultaat altijd weer afwachten. Opvallend was dat er twee amendementen over box 3 werden ingediend. Op dit onderwerp ligt in dit artikel de focus.

Stand van zaken box 3 voorafgaand aan de stemmingen

Aanpassing heffingvrije vermogen en forfait overige bezittingen

Het Belastingplan 2026 kent twee aanpassingen voor box 3. Op de eerste plaats is door het demissionaire kabinet voorgesteld het heffingvrije vermogen te verlagen naar € 51.396 (nu nog € 57.684) per persoon.

Daarnaast is voorgesteld om het forfait voor overige bezittingen per 2026 te verhogen tot 7,78%. De categorie overige bezittingen is heel breed. Hiertoe behoren onder meer kapitaalverzekeringen in box 3.

Deze wijzigingen zijn ingegeven door budgettaire overwegingen.

Door de arresten van de Hoge Raad uit juni 2024, de daaruit voortvloeiende teruggaven wegens lager werkelijk rendement en het feit dat pas in 2028 standaard op basis van werkelijk rendement wordt belast, ontstond een tekort.

De verlaging van het heffingvrije vermogen zou er naar schatting toe leiden dat circa 300.000 extra belastingplichtigen belasting zouden gaan betalen in box 3.

Ingediende amendementen

De Kamerleden Grinwis, Stoffer en Vermeer hebben een amendement¹ ingediend dat regelt dat de voorgestelde verhoging van het forfaitaire rendement voor overige bezittingen in box 3 met 1,78% en de verlaging van het heffingvrije vermogen in box 3 niet doorgaat. Daarbij wordt het heffingvrije vermogen volledig geïndexeerd. Het komt per 1 januari 2026 uit op € 59.357. Het amendement moet onrechtvaardige uitkomsten voorkomen en ook de drastische afname van private huurwoningen voorkomen.

De dekking voor het amendement is gevonden in een versnelde afbouw van de aftrek wegens geen of geringe eigenwoningschuld (ook bekend als de Wet Hillen²). Deze regeling komt dan te vervallen met ingang van 1 januari 2041 in plaats van 1 januari 2048.

¹ Kamerstukken 36 812, nr. 47 (oorspronkelijk amendement onder nummer 42), 21 november 2025

² Artikel 3.123a, tweede lid Wet inkomstenbelasting 2011

Dit amendement is door de staatssecretaris van Financiën ontraden met als argumentatie dat het versneld afbouwen van de Wet Hillen niet genoeg oplevert in 2026 en 2027 om deze derving te dekken.

*“De budgettaire opbrengst loopt nog door tot 2047, maar volgens de begrotingsregels moet een voorstel binnen hetzelfde jaar gedekt worden. Dit betekent dat er geen sprake zou zijn van een verantwoorde dekking. Daarnaast is het uitgangspunt van dit kabinet dat er niet getornd wordt aan de hypotheekrenteaftrek. Aanpassingen in de eigenwoningregeling dienen integraal gewogen te worden en is eventueel aan een volgend kabinet. Het aanpassen van de afbouw van de Wet Hillen is daarom op dit moment onwenselijk.”*³

Het tweede amendement⁴ over dit onderwerp is ingediend door de Kamerleden Van Eijk en De Groot. De bedoeling van dit amendement is de verhoging van het forfaitaire rendement voor overige bezettingen in box 3 te matigen met 0,71%-punt. Hierdoor zou dit forfait uitkomen op 7,07%. Daarnaast zou het heffingvrije vermogen niet wordt verlaagd, maar ook niet geïndexeerd worden. Daarmee zou deze algemene vrijstelling € 57.684 blijven.

De dekking voor het amendement is gevonden in het achterwege laten van de indexatie van het aangrijpingspunt van het toptarief in de loon- en inkomstenbelasting (€ 76.817). In 2028 zou deze grens dan weer extra worden verhoogd om te voorkomen dat sprake is van een structurele opbrengst.

De staatssecretaris reageert op dit amendement door aan te geven dat met dit amendement wordt *“afgestapt van een onderbouwing van het forfait die is gebaseerd op langjarige gemiddelde werkelijke rendementen.”* Dit amendement kreeg van de staatssecretaris als appreciatie ‘oordeel Kamer’.

Ons commentaar

De argumentatie van de staatssecretaris om het amendement van Grinwis c.s. te ontraden is deels begrijpelijk. Het is inderdaad niet gebruikelijk om de dekking in de toekomst te zoeken, al komt het vaker voor. Het kabinet deed dit zelf op Prinsjesdag dit jaar ook door de instandhouding van de korting op de brandstofaccijns met nog een jaar.

Dat er niet getornd mag worden aan de hypotheekrenteaftrek, is wat ver gezocht. De

³ Bijlage 1 bij brief staatssecretaris van Financiën, 26 november 2026, kenmerk 2025-0000588465

groep waar het om gaat geniet juist geen hypotheekrenteaftrek aangezien zij geen eigenwoningschuld meer hebben.

Met de opmerking van de staatssecretaris dat bij het amendement van Van Eijk en De Groot wordt afgestapt van de onderbouwing gebaseerd op langjarige gemiddelde werkelijke rendementen, mag zo zijn. Daar kan nog wel tegenin worden gebracht dat dit forfait door de zeer diverse samenstelling van deze groep vermogensbestanddelen, er voor zorgt dat meerdere bestanddelen veel zwaarder worden belast dan op basis van een fijnmaziger forfaitbepaling aan de orde zou zijn.

Stemming over de amendementen

Tegen de wens van de staatssecretaris heeft de Tweede Kamer het amendement van Grinwis c.s. aangenomen. Het amendement van Van Eijk en De Groot is verworpen.

Ons commentaar

Deze uitkomst scheelt de Belastingdienst het nodige werk aangezien de verhoging van het aantal belastingplichtigen dat belasting moet betalen over box-3-vermogen niet verhoogd wordt met 300.000. In de nabije toekomst zal blijken of het aantal private huurwoningen inderdaad niet drastisch afneemt.

Overige ontwikkelingen rondom box 3

Wet tegenbewijsregeling box 3

De Wet tegenbewijsregeling box 3 is halverwege dit jaar in werking getreden. Dat heeft inmiddels geleid tot een stroom aan brieven die de Belastingdienst aan belastingplichtigen heeft verzonden en nog steeds verstuurd.

In 2026 gaat de verzending door en die zal betrekking hebben op meer recente jaren. Het is de bedoeling dat in het aangiftebiljet inkomstenbelasting 2025 dat vanaf begin 2026 kan worden ingevuld, belastingplichtigen direct kunnen kiezen voor een aangifte op basis van forfaitair rendement dan wel op basis van werkelijk rendement (volgens de regels van de Wet tegenbewijsregeling box 3).

⁴ Kamerstukken 36 812, nr. 104 (oorspronkelijk amendement onder nummer 68), 26 november 2025

Ons commentaar

Voor lang niet iedereen is het gebruik van het Opgave werkelijk rendement-formulier een eenvoudige klus. Het is dan ook de vraag hoe hoog de verwachte belastingderiving voor het Rijk daadwerkelijk zal zijn.

De Belastingdienst heeft veel vragen en antwoorden⁵ gepubliceerd, maar er zijn ongetwijfeld meer vragen en voor lang niet iedereen zullen de teksten begrijpelijk zijn. Verder zal 'Den Haag' moeten opschieten om de gestelde deadline van 15 maart 2026 te halen. Wordt die datum niet gehaald door de staatssecretaris en de Tweede Kamer, dan wordt de beoogde ingangsdatum van 1 januari 2028 voor de Wet werkelijk rendement box 3 onhaalbaar voor gegevensleveranciers zoals bijvoorbeeld banken en verzekeraars, en de Belastingdienst.

Overige zaken

Afschaffing schenkingsvrijstelling voor kinderen tussen 18 en 40 jaar?

Het Kamerlid Dassen heeft een amendement⁶ ingediend om de eenmalig verhoogde vrijstelling voor schenking van ouders aan kinderen tussen de 18 en 40 jaar met ingang van 1 januari 2027 af te schaffen. Die vrijstelling zonder bestedingsdoel bedraagt momenteel € 32.196. Dassen vindt het wenselijk dat werken meer loont dan erven. De opbrengst van deze afschaffing zou ingezet moeten worden voor verhoging van het minimumjeugdloon. Verhoging van het minimumjeugdloon leidt namelijk tot hogere uitgaven op de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) en loonkostensubsidie (LKS).

Het kabinet is geen voorstander van afschaffing van deze vrijstelling en heeft al besloten om het minimumjeugdloon per 1 januari 2027 te verhogen. Om die reden heeft de staatssecretaris het amendement ontraden.

Slechts een klein deel van de Tweede Kamer bleek voorstander van dit amendement waarmee het werd verworpen.

⁵ [Vragen en antwoorden formulier Opgave werkelijk rendement](#), Belastingdienst, deze wordt periodiek aangepast en aangevuld

⁶ Kamerstukken 36 812, nr. 66, 25 november 2025

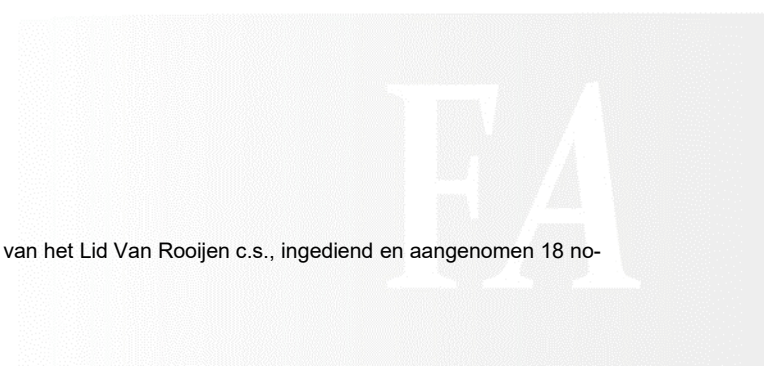
Ons commentaar

Kamerlid Dassen schrijft over erven, maar het gaat om schenken. Nauw verwant maar niet hetzelfde. Overigens onderbouwt het kabinet niet waarom ze geen voorstander is van afschaffing.

Dit amendement laat weer zien dat de behandeling van de belastingplannen een voedingsbodem zijn voor het lanceren van allerlei belastingplannetjes, zonder het overzicht van het grote geheel in acht te nemen. Daarom is het de hoogste tijd om weer eens naar het complete belastingpakket in Nederland te kijken. Hiervoor pleit ook de Eerste Kamer.⁷ In een aangenomen motie is de regering verzocht een onafhankelijke adviescommissie in te stellen die voorstellen doet tot herziening en vereenvoudiging van het stelsel van belastingen én toeslagen. Daarbij wordt verwezen naar eerdere inleidende onderzoeken voor herziening zoals de commissie-Oort, de commissie-Stevens en de commissie-Dijkhuizen. De Eerste Kamer heeft 1 juli 2026 als deadline gesteld voor opvolging van de motie.

Slotopmerking

De stemming over de belastingplannen in de Eerste Kamer staat gepland voor dinsdag 16 december 2025.

⁷ Kamerstukken 36 800, M, Motie van het Lid Van Rooijen c.s., ingediend en aangenomen 18 november 2025